

# **Az internet és a média veszélyei**

Tevel, 2014. március 21.

**Kopasz Árpád nyá. r. ddtbk.**  
Mentálhigiénés Műhely, Szekszárd  
Biztonságkultúra és bűnmegelőzési szolgálat

# Az emberi fejlődés céljai

- Felnőni, túlélni a gyermekkort
- Boldog felnőtté válni
- A teremtés rendje szerinti egészségben élni
- Hozzáigazodni a változásokhoz
- Mindenről tudni, amiről csak lehet



# Alapfogalmak

- Virtuális világ – biztonságkultúra
- Digitális lábnyom (Ökológiai lábnyom mintára!)  
(minden megmarad a cyber-térben!)
- Digitális háló (Network), benne az internet is-műholdas
- Kiber (Cyber) bűnözés (1980-90-től)
  - Vírusok, férgek támadása
  - Rosszindulatú szoftverek
  - Gyökércsomagok (egyedi támadások bankok és bankkártyák ellen)
  - Számítógépes csalás és más visszaélések
- Média: a kommunikációban a média az információ rögzítésére és közvetítésére használt eszközöket jelenti. A média szót gyakran használják a tömegtájékoztatási eszközök szinonimájaként (**újság, televízió, rádió** stb. )

# Számítógép és bűnözés I.

- **Számítógép segítségével elkövetett bűnözés**
  - Csalás, hamisítás, károkozás, (adatváltoztatás)
  - Illetéktelen bevitel, törlés, adatmódosítás
- **Számítógépre irányuló bűnözés**
  - Jogosulatlan belépés
  - Adatforgalom jogosulatlan lebonyolítása
  - Adatok megsértése, megváltoztatása
  - Rendszer-sértés, üzemzavar okozása



# Számítógép és bűnözés II.

- Számítógéphez kapcsolódó bűnözés
  - Gyermekpornográfia (pedofilia)
  - Szerzői vagy szomszédos jogok megsértése (illegális letöltések: film, zene)
- Számítástechnikai rendszerekbe engedély nélküli behatolás (2001 óta nemzetközi egyezmény – erőteljes fellépés!)
- Személyes adatok eltulajdonítása  
[hu.norton.com/cybercrime](http://hu.norton.com/cybercrime)

# Az Internet jellemzői – JÓ DOLGOK!

- **Nyitottság**
  - **Interaktivitás (de jó – nyertél! – csak játsz!**
  - **Decentralizáltság**
  - **Globalitás**
  - **Gyorsaság**
- 
- **= kitárult a világ**
  - **= bárki hozzáférhet**
  - **= felgyorsult a kommunikáció**
  - **= új gondolkodásmód- részvétel mindenben**



# A televízió pozitív hatásai

- Tömegek tájékoztatását, oktatását, nevelését lehet általa megoldani, értéket tud közvetíteni
- Korszerű ismereteket közvetít: tudomány, technika világa (Spectrum, National Geographic)
- Olyan tájakra is eljuthatunk általa, ahová egyébként nem lenne lehetőségünk saját erőnkből
- Sportműsorok közvetítése, a sport népszerűsítése, az egészségre nevelés
- Vetélkedők, játékos szórakoztató műsorok

# Új elkövetői elnevezések

- **Hackerek** – akik feltörik a védelmet
- **Crackerek** – haszonszerzési céllal törnek be a védett rendszerekbe
- **Phreakek** – telefonos vonalakba jutnak be
- **Vírusírók** – behatoló kódokat készítenek
- **Kalózok** – haszonszerzési céllal törnek fel a szoftverek védelmét
- **Cyberpunkok** – adatkódoló prg-ot gyártanak
- **Anarchisták** – kétes infókat terjesztők, elutasítják az infók szabad áramlását
- **Terroristák** – erőszakosak, a technikai rendszeren át rombolnak



# Az Internet, mint ideális bűnelkövetési terület

- „Láthatatlan” bűnözők
- Személyes adatok felhasználása
- Titkok megsértése
- Csalások, visszaélések lehetősége
- Internetes lelki terror (régén csúfolódás, kiközösítés...)
  
- = A támadó a hacker
- = késik a megelőzés és a védelem (az első lépés általában a bűnözőé)

# Az Internet bűnözés okai

- Tudatlanság, jogismeret hiánya
  - Unatkozás
  - Diák-csíny (képes vagyok már!)
  - Pénz szerzés (pénzért eladni a termékemet)
  - Szándékos károkozás, bosszú
- 
- Cél: megelőzés, megvédeni a gyermekeket attól, hogy akár elkövetők, akár áldozatok legyenek



# A média eszközei

- TV
  - Rádió
  - Újságok
  - Magazinok
  - Könyv
  - Video
  - Számítógép
  - Utcai reklámok
- Médium: hipnotizálható,  
könnyen befolyásolható  
személy (latin)
- MÉDIA: közvetítő közeg,  
műsorszolgáltatás, fórum,  
amivel mondanivalót  
közvetítenek

# Mit jelentenek?

- **Tömegkommunikáció**: szervesen illeszkedik be a társadalmunkba, amely az interperszonális, és a metakommunikáción kívül elsősorban a médián keresztül valósul meg. A legfontosabb eszköze a televízió.
- Tájékoztató, kulturális és szórakoztató tartalmat közvetítenek széles tömegeknek.
- **Reklám**: célja a megrendelő által propagált termék bemutatása, annak pozitív értékeinek felerősítése megszerzésre, vásárlásra ösztönző céllal.



# Média = üzlet

- A média bevétel-orientált, a nézettségtől függ a hatalma és a bevételei, ennek érdekében reklámok tömegét, és a nézettséget növelő műsorokat tűzik műsorra, mindezt sokszor a minőség, az erkölcs és az etika kárára.
- Egyre elterjedtebb, hogy ezt az Internet felhasználásával teszi

# A média (Internet is!) jelentős hatást fejt ki az alábbi területeken

- Egészséggel kapcsolatos viselkedés, táplálkozás, drog, testkultúra
- Nemi szerepek és szexuális viselkedés
- Életkori csoportokra jellemző viselkedés, pl. öltözködés, szórakozási szokások
- Élőítéletek
- Munka világa, foglalkoztatási szerepek



Egy megdöbbentő adat szerint egy gyermek  
15 éves koráig 13.000 gyilkosságot lát a  
képernyőn.

Ez a mennyiség biztosan nyomot hagy!

A **híradók** hírei nagyon sok esetben álságosak: ha éppen nincs semmilyen katasztrófa, a média szakemberei tesznek róla, hogy régebbi hírek felelevenítésével sokkolják a közönséget, amely életkortól függetlenül depresszív hatással van a nézőre.



# Negatív hatások:

- Félrevezető, túlzó, negatív irányba ható reklámok tömege
- Kiszínezett, túldramatizált, minél véresebb hírek közlése valós állapotként megjelenítve, tömegek negatív irányú befolyásolása
- Igénytelen, minden értéket nélkülöző szappanoperák műsorra tűzése
- Minél agresszívebb, véresebb bűnügyi filmek, cselekmények vetítése
- Gyerekek részére erőszakos, szörnyekkel és harci robotokkal teli mesék lejátszása, mely követendő példát, téves világképet közvetítenek a világgal ismerkedő gyermek számára

# HOGYAN NÉZZÜNK KI ????

„A média szavak nélkül sugallja a nőktől és a férfiaktól elvárt magatartást, hogyan legyenek kívánatosak, gyönyörűek, vékonyak, sikeresek, családanyák, mit vegyenek fel és mennyiért a státuszuknak megfelelően, a férfiak pedig hogyan legyenek még ápoltabbak, kidolgozottabbak, mit és hogyan hordjanak.

Közben észre se veszik, hogy olykor lehetetlen elvárásokat támasztanak a külsőt illetően, és egyre több pénzt költenek rá. A lehetőségek az eszközökre pedig számtalan: plasztikai műtétek, fogyasztószeresek, diéták, csodatabletták, áramütések, kozmetikumok a nagyon olcsótól megfizethetetlenig. „



„A sztárkultusz az egyik legnagyobb bombázója a médiának a mai fogyasztókra. A hírességek mindig a legtökéletesebben néznek ki, csak hibátlan alakúak, gazdagok, szexisek, a hajuk minden egyes szála profin el van rendezve. Szinte nem is embereknek vannak beállítva. Legtöbbször már nem is azok.

A sajtó általában vagy támadja, vagy isteníti őket. Isteníti, ha valaki szülés után tökéletes formában jelenik meg a vörös szőnyegen, ha már betegesen vékony, és támadja azt, aki kilóg a sorból.

De a sztárok sem születnek tökéletesnek: az, hogy agyonretusált képeket raknak be róluk az újságokba, csak a legenyhébb módszer a sok közül: pasztikázzák magukat, személyi edzőjük van, sanyargató étrenddel tartják magukat formában.

A mai modellek közt a betegesen soványak száma nőtt, egyáltalán nem olyan testméretekkel rendelkeznek, mint egy normális nő, a legkisebb méret is lejjebb tolódott, és az anorexiában már nem csak szenvednek, hanem olykor bele is halnak. Az újságok pedig velük reklámozzák a különböző módszereket, hogy mi is olyan soványak legyünk, mint ők. „



# Az akciófilmek és a „modern” mesék káros hatásai

- Mindenkinél erősebb, kegyetlenebb, minden fegyverhez és minden küzdősporthoz legjobban értő személyek, robotok, szörnyek szuperhősként való feltüntetése, követendő pozitív hősként való beállítása, mellyel a gyerekek helyes, egészséges erkölcsi és lelki fejlődését elferdítik.
- Pl.: Dragon Ball, A bolygó kapitánya
- Ennek eredményeként megjelenik a problémák erőszakkal, annak egyre kegyetlenebb megjelenési módjaival történő megoldásával: Iskolai verekedések, bandák háborúja, sorozatos iskolai lövöldözések

A filmben látottakat lemásolják, eljátsszák a gyerekek, a valós következményekkel nem törődnek, fel sem fogják azokat, a „hős” szerepébe bújva komoly károkat okoznak környezetüknek és saját maguknak.

A TV és az Internet akadályozza a családtagok közötti kommunikációt, a közös programokat  
A gyerekek kevesebbet mozognak

Megváltozik az öltözködés, beszédmodor, viselkedés  
Elhanyagolják a tanulást, a házi feladatot

Szorongást váltanak ki, idegrendszeri hatások,  
személyiségtorzulások  
Szemészeti, ortopédiai tünetek



# Reklámok

- A reklámokat a termékeket készítő gyárak rendelik meg, amiért súlyos pénzeket fizetnek a médiának
- A termékeket egyre rafináltabb módszerekkel próbálják népszerűsíteni, hatva az értelemre, az érzelmekre, egyre több technikát és trükköt alkalmazva a nagyobb siker eléréséhez
- A reklám mindig öncélú, a nagyobb haszon megszerzésére irányul

## ❖ Mondjunk példákat:

Fogyókúrás szerek

```
graph TD; A[Fogyókúrás szerek] --- B[Fiatal csinos nők-Férfiak által történő hatásbemutítás]; A --- C[Ismert emberek előadása a hitelesség erősítése érdekében]; A --- D[Mindennemű tornát és önmegettartoztatást szüségtelennek tartó csodaszerek feltalálása];
```

Fiatal csinos nők-  
Férfiak által történő  
hatásbemutítás

Ismert emberek  
előadása  
a hitelesség erősítése  
érdekében

Mindennemű tornát  
és  
önmegettartoztatást  
szüségtelennek  
tartó csodaszerek  
feltalálása



# Eredmény:

- Ha sikerült, akkor hatott a csodaszer,
- Ha nem, akkor a kedves vevő nem tartotta be az utasításokat – próbálkozzon újra
- Veszélyek: a nádszál vékony manökenek példaként állítása, a rájuk való hasonlítási kényszer betegségekhez, anorexiához, bulimiához vezethet

# Tisztítószer

- 5x erősebb tisztító hatás
- 10x nagyobb ragyogás
- 20x jobb zsíroldás
- 50%-al több hatóanyag
- fél év múlva ismét 50%-al több hatóanyag
- más meggyőzőbb elnevezés kitalálása
- Játzótereken, hegyoldalakon automata mosógépekkel történő próbamosások mindig nagyszerű eredményekkel



# Eredmény

- Ha ruhája tiszta lesz, hatott a csodaszer
- Ha nem, akkor korábbi mosópora, vagy mosógépe a hibás, esetleg nem használta hozzá a gyár szuper folttisztítóját
- Csak egy kérdés: ha kétszer is 50%-al több hatóanyag van benne, akkor mennyi volt előtte?

# Gyógyszerek, csodaszerek

- A fájdalom 10 perc alatt elmúlik
- Az ízületei újra olyanok lesznek mint fiatal korában
- Gombásodás volt, nincs
- A lemenő napnak is van ereje



# Eredmény

- Ha hatott, akkor vegyen újra!
- Ha nem múlt el a fejfájása: Hát ez a fej Nekem is fájna, sajnálom
- Ízületei már olyanok mint fiatalon, de hát már akkor is fájtak, nem?
- Potemix: hát a strandon ez is jól mutatna, nem?

# A számítógép, az internet

- A számítógépnek és az internetnek szintén meg vannak a pótolhatatlan előnyei, hihetetlen segítséget nyújtanak a tanuláshoz, kutatáshoz, a fejlődéshez, viszont vele egy időben megjelentek itt is a veszélyforrások, a számítógépes harci játékok, a játékfüggőség újabb veszélye, az internetes erőszakos, pornográf oldalak hozzáférhetősége.



# A számítógép előnyei

- Korunk legnagyobb, leggyorsabban fejlődő technikai vívmánya.
- A felhasználói ismeretek megszerzésével tudást, a logikai játékok segítségével kikapcsolódást, tanulási lehetőséget kaphatsz.
- A tudományos munkák során számos új lehetőséget nyitott /mérnökök, orvosok/

# A számítógép veszélyei:

- A számítógép fejlődésével fejlődnek a játékok is. A játékos belecsöppen egy virtuális világba, ahol egyedül játszik virtuális ellenségekkel, kontroll nélkül. Egyre több az erőszakos játék, itt is az agresszió, a brutalitás a pozitív hős fő jellemzője, akivel ebben a világban még könnyebben azonosulni lehet.
- Tartós pszichés zavarok kialakulásához vezethet a túlzott, kontroll nélküli játék.



# Az internet

- Az információ hatalom!
- A világháló egy hatalmas „agy”, ahol könnyebben juthatunk hozzá a világ eddig felhalmozott tudásanyagának nagy részéhez.
- Technikailag számítógépes hálózatba kapcsolt számítógépek sokaságáról van szó, melyek műholdak segítségével érintkeznek egymással.

# Az internet előnyei

- Szinte bármilyen általunk keresett információ nagyon rövid idő alatt beszerezhető
- Korlátlan vásárlási lehetőségek
- Zenék hallgathatók, könyvek olvashatók
- Levelezési, társkeresési oldalak
- Sms küldési lehetőség, chat – web kamera általi társalgások, Skyp....
- Video-konferenciák



# Az internet veszélyei

- Olyan oldalakhoz, programokhoz információkhoz is hozzáférhetünk, ami már magában is bűncselekmény, vagy bűncselekmény elkövetésére hív fel (készíts atombombát!)
- Erőszakos játékok, filmek, képek, pornográf oldalak találhatóak
- Számítógépes vírusok terjedése
- Számítógép függőség kialakulása
- Hamis, megtévesztő információk terjesztése
- Társak barátok elvesztése, elmagányosodás
- Jóhiszeműen is áldozattá válhatunk! (Kérdezzünk!)

# Ne feledd a saját biztonságodért Te magad vagy a felelős!

- Az interneten ne kóborolj céltalanul
- Kerüld az ismeretlen oldalakat, amit nem érthetsz (angolul van, sose találkoztál ilyennel)
- Nem az információ a bűnös, hanem az, aki azt végrehajtja
- Beszélj meg a szüleiddel, a tanároddal, a szakemberrel az ismeretlen furcsa dolgokat, a látottakat!



# Megoldások - lehetőségek

- Megtanulni – része a biztonságkultúrának!
- Internetes Gyermekvédelmi Stratégia (kidolgozás alatt áll!)
- Biztonságos Böngészés Program (BBP)
  - Iskolák gépeire telepíthető prg. (a káros, nem nekik való oldalak letiltása)
  - Otthonra a szülő is használhatja
- Kéretlen (SPAM) küldemények törlése, jelzése
- Visszaélési gyanú jelzése a moderátornak

# Gyerekként mit tehetsz?

- = Cél: a játék- és gépfüggés megelőzése
- = Ha bajban vagy, keress szakembert!
- = Ha nem érted, ha gyanús, szólj, jelezz!!!
  
- Fogadd el, ha a tanárod, szülőd nem engedi – oka van!
- Akarhatod, megszerezheted – tapasztalat (mindent szabad, legfeljebb nem tesz jót)
- Fogadd meg, hogy te irányítod a Netet és nem a gép téged!
- Napi 1-2 óránál többet ne Internetezz!!!



# A jó együttműködés - partnerség

- Egyenrangú felek kölcsönös tisztelete
- Kölcsönös bizalom
- Éberség – ellenőrzés
- Figyelem – odafigyelés magadra és a másokra
- Tudatosodás (célom, feladatom, eredményem)

Köszönöm, hogy megfogadod!  
Ezzel magadnak teszel jót!

V É G E